Lieta Nr. C 15 2082 13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā, 2014.gada 23.janvārī

Jelgavas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese J.Mauliņa
ar tiesas sēžu sekretāri V.Barišņikovu,
piedaloties prasītājai /pers. C/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par saistību izpildi, prasības nodrošināšanu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 18.jūlijā prasītāja /pers. C/ iesniegusi prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. D/ par saistību izpildi, prasības nodrošināšanu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. E/ par labu prasītājai pamatparādu – aizdevumu Ls 23 772,38 (33 825,05 *euro*) un visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus to faktiskajā apjomā; nodrošināt prasību, ierakstot ķīlas tiesības atzīmi uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, prasības summas Ls 23 772,38 (33 825,05 *euro*) apmērā.

Norāda, ka 2010.gada 18.oktobrī starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Aizdevuma līgums notariālā akta formā, ierežģistrēts zvērinātas notāres Dainas Andersones aktu un apliecinājumu reģistrā Nr.3926. Saskaņā ar aizdevuma līguma nosacījumiem prasītāja ir aizdevusi atbildētājam Ls 23 772,38 (33 825,05 *euro*). Aizdevums tika izsniegts atbildētājam piederošās mājas – /adrese/, celtniecībai un sedzot atbildētāja maksājumus par kredītu un mājas apsaimniekošanu. Saskaņā ar noslēgtā Aizdevuma līguma 4.punkta nosacījumiem aizdevuma atmaksas nodrošināšanai, prasītāja un atbildētājs bija vienojušies ierakstīt, par labu prasītājai, Zemesgrāmatā ķīlas atzīmi, uz atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu — māju /adrese/. Līguma 5.punktā ir noteikts, ka, lai ierakstītu ķīlas atzīmi, ir nepieciešams saņemt hipotekārā kreditora VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" piekrišanu, kā arī uz nekustamo īpašumu ir ierakstīta ķīlas atzīme par labu /pers. H/, kas arī ir jādzēš, lai prasītāja ķīlas atzīmi ierakstītu.

Prasītājai nav izdevies saņemt bankas piekrišanu prasītājas ķīlas atzīmes ierakstīšanai, un par to nav rūpējies arī atbildētājs, kā arī ķīlas tiesības atzīme par labu /pers. H/ nav dzēsta, līdz ar ko prasītājas ķīlas atzīme Zemesgrāmatā, saskaņā ar Aizdevuma līgumu nav ierakstīta un prasītāja izsniegtais aizdevums nav nodrošināts ar lietu tiesību.

Lūgumu par prasības nodrošinājumu prasītāja motivē ar to, ka atbildētājs nav izrādījis vēlēšanos izpildīt saistības labprātīgi, neskatoties uz līgumā doto apsolījumu. Atbildētāja nekustamais īpašums /adrese/, bez augstāk citām saistībām, jau pēc aizdevuma līguma noslēgšanas 2011.gada 1.februārī ir apgrūtināts ar parādiem, ko apliecina piedziņas atzīme par labu /pers. I/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kas ierakstīta zemesgrāmatu nodalījumā Nr. /numurs/ uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, -II daļas 2.iedaļā ieraksta Nr. 4.1. Uzskata, ka kreditors /pers. I/ var prasīt īpašuma pārdošanu. Nepastāvot tiesiskiem šķēršļiem rīkoties ar mantu, atbildētājs mantu var atsavināt vai ieķīlāt. Ja manta tiek atsavināta, tad sprieduma izpilde lietā faktiski var kļūt neiespējama. Ja manta tiek ieķīlāta par labu trešajām personām, tad sprieduma izpilde lietā var tikt apgrūtināta, jo sprieduma izpildes procesā būtu jāievēro trešo personu pirmstiesības saņemt sava prasījuma apmierinājumu uz ieķīlātās un piedziņas procesā pārdotās mantas rēķina. Uzskata, ka nepastāvot tiesiskiem šķēršļiem rīkoties ar mantu, Atbildētājs mantu var arī nodot īrē vai bezmaksas lietošanā vai veikt citas darbības, kuru rezultātā var samazināties atbildētājam piederošo mantu apjoms vai mantas vērtība, piemēram: iznīcināt vai sabojāt mantu. Arī šādas atbildētāja rīcības rezultātā būtu neiespējami vai apgrūtinoši izpildīt tiesas spriedumu gadījumā, ja tiesa prasītājas prasību apmierinātu.

Uzskata, ka šajā gadījumā, ievērojot atbildētāja atbildību un prasītājas kā kreditora tiesības, ievērojot iepriekš teikto par atbildētājam piederošā īpašuma atsavināšanu, hipotēkām, piedziņas atzīmēm, ir nepieciešams nodrošināt celto prasību Ls 23 772,38 (33 825,05 *euro*) apmērā. Atbildētājs nebūs apgrūtināts savās tiesībās, jo īpašums tāpat ir apgrūtināts ar parādiem, vēl vairāk, par ķīlas atzīmes ierakstīšanu par labu prasītājam pats atbildētājs ar prasītāju bija vienojies Aizdevuma līgumā.

Prasītāja uzskata, ka konkrētajā gadījumā būtu piemērojams Civilprocesa likuma 138.panta pirmās daļas 3. punktā noteiktais nodrošinājums — prasības nodrošināšanas atzīmes ierakstīšana zemesgrāmatā, t.i., ķīlas tiesības atzīmes ierakstīšana Zemesgrāmatā uz atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu

Pieteikums par prasības nodrošināšanu pamatots ar Civilprocesa likuma 137.pantu, 138.panta pirmo daļas 3.punktu, 138.panta piekto daļu, 140.pantu.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 1587., 1590., 1934., 1943.pantu.

Ar Jelgavas tiesas tiesneses 2013.gada 24.jūlija lēmumu nolemts /pers. C/ pieteikumu par prasības nodrošināšanu apmierināt pilnīgi. Ierakstīta ķīlas tiesības atzīme Jelgavas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/, nekustamam īpašumam /adrese/ (kadastra numurs /kadastra numurs/ prasības summas Ls 23 772,38 (33 825,05 *euro*) (lietas 40.- 43.lapa).

Jelgavas tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums prasības pieteikumam (lietas 49.lapa), kurā norādīts, ka sakarā ar to, ka no 2006.gada līdz 2013.gadam ar prasītāju dzīvoja civillaulībā, kuras laikā prasītājai nebija ienākumu. Ģimeni uzturēja atbildētājs. Tajā laikā atbildētājam bija problēmas ar

pirmo sievu /pers. I/. Atbildētājs cēla māju, izmantoja prasītājas norēķinu kontu, kurā lika naudu. Šajā sakarā puses vienojās uztaisīt aizdevuma līgumu, lai nepazaudētu zemi. Uzskata, ka prasītāja rīkojas negodprātīgi.

2014.gada 8.janvārī Jelgavas tiesā saņemts atbildētāja /pers.D/ (iepriekšējais uzvārds /pers.D/) iesniegums (lietas 53.lapa), kurā atbildētājs paziņo, ka pilnīgi atzīst prasītājas /pers. C/ prasību un lūdz izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

Tiesa nolēma saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo nesaskatīja citus, Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā noteiktos, lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. C/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītiem apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka nekustamais īpašums tiešām tika celts par pušu kopīgajiem līdzekļiem. Vēlas ķīlas atzīmi uz nekustamo īpašumu, jo pušu attiecībās ir dzimis bērns un prasītāja vēlas nodrošināties, lai atbildētājs neatsavinātu nekustamo īpašumu.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstiskos pierādījumus, uzklausot prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa uzskata, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi, tā kā to tiesas sēdē uzturēja prasītāja.

No Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegtās informācijas (lietas 54.lapa) tiesa secina, ka „/pers.D/" un „/pers.D/" ir attiecināmi uz vienu un to pašu personu, jo pārējā informācija par atbildētāju ir identiska.

Tā kā atbildētājs /pers.D/ savos paskaidrojumos pilnībā atzina /pers. C/ prasību par parāda piedziņu, tad tiesa savā nolēmumā aprobežojas tikai ar Civilprocesa likuma 193. panta piektās daļas prasību izpildi jeb tiesa spriedumā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies, nenorādot papildus motivāciju atzinumam par prasījuma pamatotību.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.
Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.
Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.
Civillikuma 1651.pantā ir noteikts, ka nokavējums ir saistības izpildīšanas vai izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. Pirmajā gadījumā ir parādnieka, bet otrajā - kreditora nokavējums.
Civillikuma 1652.pantā ir norādīts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis:
1) kad viņš dabūjis lietas valdījumu noziedzīgā vai vispār prettiesīgā kārtā;
2) kad izpildīšanai noliktā laikā nav iespējams viņu sastapt un viņa prombūtnes attaisnošanai nav svarīgu iemeslu;
3) kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.
Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.
Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu – ka samaksa izdarīta, jāpierāda, tam kas to apgalvo.

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.
Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka nosakāmas prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu noteikti 6% (likumiskie procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās summas.
Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.
Prasītāja, iesniedzot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu 1 457,33 *euro* (Ls 1 024,22) (lietas 5., 6.lapa), maksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (Ls 3,30) (lietas 7., 8., 24.lapa).
Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta otrai daļai, no atbildētāja piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi kancelejas nodeva 7,11 *euro* Ls 5 (lietas 46.lapa) un izdevumi par lietas materiālu kopēšanu 4,41 *euro* (Ls 3,10) (lietas 47.lapa).

Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļā noteikts, ka, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes (turpmāk — Padome) noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma veidojas no konvertētajām sastāvdaļām. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma nepārsniedz sākotnējo tiesiskā instrumenta kopsummu latos, kura konvertēta *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Minētā likuma sestā panta pirmajā daļā norādīts, ka latu konvertācijā uz *euro* izmanto Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz *euro*. Savukārt šā panta otrajā daļā noteikts, ka naudas summas un vērtības naudas izteiksmē pēc latu konvertācijas uz *euro* noapaļo līdz tuvākajam centam, ņemot vērā trešo zīmi aiz komata. Ja trešā zīme aiz komata ir no 0 līdz 4, tad centa vērtība nemainās. Ja trešā zīme aiz komata ir no 5 līdz 9, tad cents tiek noapaļots par vienu vienību uz augšu.
Atbilstoši iepriekš norādītajam un faktam, ka no 2014.gada 1.janvāra notikusi Latvijas pāreja uz *euro*,tad visi maksājumi, kas iepriekš norādīti latos tiek pārrēķināti pēc Padomes noteiktā maiņas kursa 0,702804 lati par 1 *euro* un attiecīgi pēc konvertācijas arī noapaļoti.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204. ^{1} pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97. pantu, tiesa

nosprieda

prasību par saistību izpildi apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers.D/ (pirms uzvārda maiņas – /D/), /personas kods/, par labu /pers. C/, /personas kods/, parādu 33 825,05 *euro* (Ls 23 772,38) un tiesāšanas izdevumus 1473,55 *euro* (Ls 1 035,62).

Noteikt /pers.C/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās summas.

Noteikt termiņu /pers.D/ (pirms uzvārda maiņas – /D./) labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2014.gada 6.februāris.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese J.Mauliņa